

Wat is meerwaarde?

www.MinisterieVanPropaganda.org

Binnen het kapitalistische denkraam worden rijkdom en armoede verklaard aan de hand van psychologische en andere persoonlijke eigenschappen. Rijke mensen zijn rijk omdat zij hard werken, bedrijvig zijn en alles goed kunnen onthouden. Arme mensen zijn arm omdat ze lui zijn of fysieke en persoonlijke tekortkomingen hebben.

Volgens deze mythe is de enige manier om de sociale en economische problemen aan te pakken om een beroep te doen op degenen die hebben, namens degenen die dat niet doen.

Eerlijke handel zou vrijhandel moeten vervangen, en dus de uitbuiting afschaffen.

Reactionaire centrale bankiers zouden het veld moeten ruimen in het voordeel van een progressief monetair beleid, dat verondersteld wordt werkloosheid te elimineren en zou moeten leiden tot permanente welvaart.

Marxisme bekijkt daarentegen de hoofdoorzaken van de economische verschillen binnen de structuur van het kapitalisme zelf. Meerwaarde is de sleutel tot het begrip waarom samenleving is onderverdeeld in een handvol superrijken en miljoenen arme en werkende mensen.

Grondstoffen en werknemersmacht:

Alle menselijke samenlevingen werden gekenmerkt door verdeling van arbeid. In de vroege samenlevingen waren sommige mensen bezig met de jacht, terwijl anderen voedsel verzamelden en voorraden aanlegden. Na verloop van tijd werd de verdeling van de arbeid complexer en ontstond er handel en markten. Naarmate de markt zich ontwikkelde, bepaalden de bewegingen van de prijzen en winsten in toenemende mate de verdeling van arbeid. Minder producten werden geproduceerd voor directe consumptie en meer voor de verkoop op de markt: zij werden koopwaar. Uiteindelijk begonnen de mensen zelfs hun arbeidstijd te verkopen. Werkkracht zelf werd handelswaar en kon worden gekocht en verkocht op de markt. De kapitalistische productiewijze was een feit.

Kapitalistische economen en denkers uit de 17e en 18e eeuw zoals William Petty, Benjamin Franklin en Adam Smith probeerden de grondslag, waarop producten zouden kunnen worden uitgewisseld, uit te leggen. Zij zagen dat de kapitalistische economie echt een complexe reeks van verhoudingen was waarin de producten van menselijke arbeid worden uitgewisseld.

In de klassieke theorie heeft elke grondstof een natuurlijke prijs die overeenkomt met de gemiddelde hoeveelheid arbeidstijd die nodig was om het te produceren. Hoe meer menselijke arbeid er gemiddeld nodig is voor het produceren van een bepaald product, hoe

hoger de natuurlijke prijs zal zijn.

Elk product heeft zowel een gebruikswaarde, hetgeen betekent dat het voldoet aan wat een mens nodig heeft, als een uitruilwaarde, welke wordt bepaald door de hoeveelheid arbeid die sociaal nodig is om het te produceren.

Aan het begin van de 19e eeuw probeerde de Britse econoom David Ricardo, een briljant en zeer logische denker, dit alles samen te vatten in een volledig consistente theorie van de kapitalistische economie, welke Ricardo beschouwde als de enig mogelijke vorm van economie. Zo bracht hij de klassieke kapitalistische economische theorie tot haar hoogste punt.

Arbeidskracht als handelswaar:

De Duitse revolutionaire economisch filosoof Karl Marx gebruikt Ricardo als uitgangspunt voor zijn eigen economische theorie van het kapitalisme. Marx beseftte dat werknemers niet hun arbeid, maar eerder de kracht van hun arbeid verkopen: hun vermogen om te werken. In zekere zin is arbeidskracht handelswaar als alle andere grondstoffen. Het heeft een gebruikswaarde en een tegenwaarde. De ruilwaarde van arbeidskracht wordt bepaald door wat er nodig is om het te produceren. Werknemers hebben bijvoorbeeld voedsel, kleding en onderdak nodig. Werknemers hebben ook voldoende middelen nodig om de volgende generatie op te kunnen voeden.

Inkopen van arbeidskracht betekent het uitbetalen van loon aan de werknemers. Deze lonen zijn gebaseerd op de ruilwaarde van arbeid: het minimum dat sociaal noodzakelijk is voor voedsel, kleding, huisvesting en reproductie.

Maar arbeidskracht is ook een grondstof die onvergelijkbaar is met alle andere grondstoffen.

Arbeidskracht is de enige grondstof die, éénmaal toegepast, feitelijk tegenwaarde creëert.

Met andere woorden: de waarde die een arbeider in een dag produceert is meer dan wat nodig is om deze arbeider in leven te houden. Slechts voor een deel van de dag produceren werknemers de waarde die betrekking heeft op de kosten van hun eigen bestaan. In wezen is datgene, wat werknemers de rest van de dag produceren, onbetaalde arbeid.

Marxisten noemen deze extra waarde die de werknemer produceert in de loop van een dag werk "meerwaarde." Onder het kapitalisme, eigenen de bezitters van kapitaal, d.w.z.

diegenen die arbeidskracht kopen, zichzelf de vruchten van die arbeid toe. Dit is hoe de kapitalisten hun winst maken: wanneer handelswaar, geproduceerd door werknemers wordt verkocht in de markt ligt de prijs ver boven het bedrag dat de kapitalist aan loon uitgeeft om

het te kunnen produceren. De kapitalist eigent zich het verschil toe. De kapitalist bezit de meerwaarde.

Voor de werkgever heeft arbeidskracht een zeer duidelijke gebruikswaarde: het levert de kapitalist winst op. Dit is de fundamentele ongelijkheid die in het kapitalistische systeem is ingebouwd. Zolang één kleine klasse van bezitters de meerwaarde, die is gemaakt door de arbeidersklasse beheerst, zullen er altijd rijken en armen zijn: rijkdom en armoede.

In tegenstelling tot de klassieke kapitalistische economen, die alleen zijdelings over het onderwerp van meerwaarde spraken, begreep Marx dat meerwaarde de basis is van de kapitalistische winst.

Uitgaande van een volledig begrip van de arbeidstheorie van waarde, toegevoegde waarde en de aard van het kapitalisme, wordt het duidelijk dat hervormingen of het doen van een beroep op de kapitalistenklasse ontoereikend zijn. Uitbuiting en diefstal zijn ingebouwd in de kapitalistische verhoudingen. In het streven naar het verhogen van winst worden lonen zo laag mogelijk gehouden.

Socialisten streven naar afschaffing van het recht van de kleine kapitalistische klasse om de meerwaarde die wordt gecreëerd door miljoenen werknemers in de samenleving, privé te bezitten. In plaats van het dienen van persoonlijk gewin, zou de meerwaarde van de productiviteit van de mensheid en samenleving ten goede moeten komen aan de overgrote meerderheid van de maatschappij: degenen die het daadwerkelijk produceren.